



Spoštovani novinarji, cenjeni uredniki,

v Prešernovem gledališču Kranj bomo **v sredo, 27. marca 2024**, ob slovesnem odprtju 54. Tedna slovenske drame premierno uprizorili gledališko črtico Prežihovega Voranca **BOJ NA POŽIRALNIKU** v režiji **Jerneja Lorencija**, ki je nastala v koprodukciji z Mestnim gledališčem Ptuj.

»Gre za izjemno kombinacijo besedila, ki je eno temeljnih del slovenske kulturne identitete, režiserja, ki vedno poglobljeno raziskuje mit in transcendentno, ter izvrstne avtorske in igralske ekipe,« je pred premiero napovedal direktor Prešernovega gledališča **Jure Novak**.

»Pretresljiva zgodba Dihurjeve družine, ki bije boj za preživetje na težki, blatni zemlji, je dobesedno zapisana v naših genih. V današnjem času iz te kultne zgodbe razbiramo tudi tiste 'spregledane', še ne do konca razkrite plasti. Spregovori nam o krutosti, ki je posledica stiske in nemoči in se kot zla usoda prenaša iz roda v rod.



Foto: Nada Žgank

Tako ni le zgodba iz neke daljne ruralne preteklosti, ampak zgodba, ki jo še kako živimo tudi danes, ob socialnih stiskah zmeraj in vsak dan bolj in bolj,« je povedala dramaturginja uprizoritve **Marinka Poštrak**.

Podobno aktualnost besedila v gledališkem listu izpostavlja tudi pisateljica **Pia Prezelj**: »Skoraj stoletje po prvi objavi *Boja na požiralniku* številni ne bivamo več prikovani na zemljo, ne sanjamo več o uganjanju volov, toda načelo koristnosti ostaja, ostajajo procesi odrinjanja in kaznovanja tistih nerabnih med nami, in ostaja zavedanje, da je bolj kot vse pomembno biti dejaven, priden.«

Dijana Matković pa je v svojem prispevku za gledališki list zapisala: »Morda nas je ob branju tudi strah uvida, da smo na sledi družbeni kontinuiteti brez večjih prelomov, da je torej tudi stoletje kasneje še vedno večinoma enako in da smo – pa še to ne povsod in na vseh področjih – uspeli zgolj nekoliko zmanjšati magnitudo ponižanj, bolezni, ujetosti in nasilja, ki spremljajo revščino. Morda pripoved o stiskah revnih Dihurjev in uspehih bogatih ne bi tako hudo skelela in strašila, če je ne bi mogli skoraj v celoti preslikati na življenjske okoliščine današnjih malih kmetov (tedanji kajžarji in bajtarji) ter prekarnih, sezonskih in drugih izkoriščanih delavcev.«



Foto: Nada Žgank

Režiser **Jernej Lorenci** se bo Vorančevega *Boja na požiralniku* dotaknil na svoj pretanjeni in radikalni uprizoritveni način. O besedilu je zapisal:

*»Družina Dihurjev je kakor da obsojena na propad.
Voda požira polja, bogati žrejo možnosti in priložnosti.
Bog si je v svoji odsotnosti nadel obraz praznoverja.
Boj je vojna brez konca.
Od poraza do poraza do – končnega poraza.
Telesa škripajo pod težo dela: težka telesa, skrivenčena.
Motne oči; težke roke mlatijo otroke. Prazni lonci.*

*S strani prežijo hijene: čakajo na končni poraz/propad.
Da požrejo, kar se da požreti. Da oskubijo. Izmolzejo.
Na grobovih potolčenih teles bodo gradili.
Supermarkete in katedrale.*

*Prežihov Voranc (Lovro Kuhar), slovenski Hemingway.
Otrok-kmet. Samouk.
Vojak (v I. svetovni vojni) in interniranec (v obeh svetovnih vojnah).
Emigrant (med letoma 1930 in 1939 živel na Dunaju, v Parizu, Moskvi; bil zaprt na Dunaju in v Pragi; obiskal Romunijo, Bolgarijo, Grčijo, Norveško, Poljsko, Švico, Turčijo, Madžarsko, Dansko, Švedsko in Finsko).
Ilegalc (v Parizu, na Dunaju, pa kasneje v Ljubljani med II. svetovno vojno).*

*Član OF.
Poslanec.
Pisatelj.
Človek.«*



Foto: Nada Žgank

Ustvarjalci

Režiser **Jernej Lorenci**

Koreograf in asistent režiserja **Gregor Luštek**

Dramaturginja **Marinka Poštrak**

Scenograf **Branko Hojnik**

Kostumografka **Belinda Radulović**

Avtor glasbe in zvoka **Branko Rožman**

Lektorica **Maja Cerar**

Oblikovalec svetlobe **Nejc Plevnik**

Oblikovalca zvoka **Matija Zelič, Stefan Gladović**

Oblikovalec maske **Matej Pajntar**

Asistent dramaturginje **Tilen Oblak**

Asistent avtorja glasbe in zvoka **Jure Žavbi**

Igrajo

Darja Reichman

Živa Selan

Blaž Setnikar

Branko Jordan k. g.

Pesem *Zdaj smo delo dokončali* na posnetku pojeta Varja Mihajlović Cerar in Daša Selan.